

Principet: saa vidt muligt at blive ved det gamle Valgsted. Jeg vil altsaa sige dette, at selv om man nu vilde gaa ind paa dette, at man absolut skal have 137 Kredse, saa tror jeg ikke, at det Forslag, som her er udarbejdet af det ærede Flertal, er stikket til at ligge til Grund derfor, og jeg tror overhovedet, at intetsomhelst Forslag vil være stikket til at ligge til Grund herfor, hvor man ikke holder fast paa visse Udgangspunkter, som der ikke kan blive Tvist om, da man jo ellers kommer ind paa de forfærdeligste Vanskeligheder. Jeg vil saaledes ikke tale om, at man deler Kommuner, man maa dog huske paa, at der her i Landet er 1067 Kommuner, og en stor Del ere igjen delte i flere Sogne, saa vil man stille dem ad, saa kommer man ind i saadanne Vilskaarligheder, at det ikke er muligt at finde ud deraf paa nogen som helst Maade.

Jeg er forøvrigt ikke, som jeg tidligere har bemærket, enig med de Herrer i, at man skal gaa den Vej at skulle have 137 Valgkredse. Jeg tror, at man maa vælge Et af To, enten maa man gaa den Vej, som man er gaaet hidtil ved Forandringer paa dette Omraade i Grundloven, at ligesom man har forandret 1 for 12,000 til 1 for 14,000 og nu staar ved 1 for 16,000, kunde man jo f. Ex. forandre det til 1 for 20,000. Eller ogsaa maatte man gaa en anden Vej, som jeg vilde anfse for hensigtsmæssigere, og det er den, at man blev enig om et bestemt Tal. Om dette skulde være det gamle, eller om man blev enig om at lægge Noget til, naar det ikke var for urimeligt, saa var det dog et fast Udgangspunkt. Naar det ærede Medlem siger, at det vilde være vanskeliggere, da indser jeg virkelig ikke, hvorledes det kan blive vanskeligere at dele Landet i 102 eller 110 eller 112 Valgkredse end at dele det i 137 Valgkredse. Vanskelighederne vilde ikke blive større, de vilde endogaa absolut blive noget mindre, fordi man vilde kunne bevare flere Valgkredse uforandrede. Saaledes vil man f. Ex. finde i det Forslag, jeg har tilladt mig at udarbejde, at i et Amt som Frederiksberg Amt vilde Tallet nogenlunde svare til det Antal Vælgere, der skulde være. Man kunde ogsaa gaa en helt anden Vej. Man kunde f. Ex. i Stedet for at beholde de nuværende Kredse komme til større Kredse med Forholdstalsvalg, f. Ex. Amts-Kredse med Forholdstalsvalg. Det vilde da være overordentlig simpelt, og man vilde derved ogsaa komme ud over mange af de andre Spørgsmaal. Man vilde komme ud over Spørgsmaalet om Valgstederne, idet man da fornuftigvis kunde have Afstemning i hver en-

kelte Kommune. Man vilde derved ogsaa meget let kunne komme til, hvad jeg personlig ikke har Noget imod, og hvad ærede Medlemmer have omtalt, nemlig hemmelig Afstemning for at sikre sig imod Valgtryk eller for at forebygge Mistanke om Valgtryk; thi det er min Overbevisning, at der i mange Tilfælde tales om Valgtryk, hvor der slet ingen Valgtryk har fundet Sted. Men ved hemmelig Afstemning kunde man komme til, at man kom bort fra denne uundgaaelige Samling paa Valgdagen, som dog i Reglen ikke har nogen egentlig Betydning, og som ofte fremkalder Scener, der ere mindre heldige, ligesom man ogsaa kom til en Valgmaade, som kunde siges at være almindelig europæisk, ved nemlig, som jeg siger, at faae større Valgkredse, hvor der valgtes flere efter Forholdstalsvalgmaaden og efter hemmelig Afstemning, som foretoges i hver enkelt Kommune, saa at enhver Vælger let kunde blive af med sin Stemme. Alt det skal jeg nu ikke opholde mig ved, men jeg skal blot sige, da jeg nu en Gang er kommen ind paa det, at jeg for mit Vedkommende i alt Fald og vist en stor Del af dem, der samstemme med mig — jeg kan naturligvis ikke svare for dem Alle — paa ingen mulig Maade vilde være imod det, for at vi endelig en Gang kunde faae disse uløselige Spørgsmaal ud af Verden, som plage os ved alle mulige Leiligheder. Jeg vil ogsaa sige dette, at naar jeg f. Ex. ogsaa i denne Samling har modsat mig Forholdstalsvalgmaaden, er det ikke, fordi jeg har det Mindste imod Forholdstalsvalgmaaden, men fordi jeg siger: Enten skal man have Forholdstalsvalgmaaden, eller ogsaa skal man ikke have den. Vil man gennemføre Forholdstalsvalgmaaden som almindeligt Princip ved alle Valg, saa siger jeg: Ja; men vil man gennemføre den paa enkelte Steder, hvor man tror enten at kunne tjene lidt eller af andre særlige Grunde, siger jeg: Nei. Vil man gennemføre den i sin Helhed, er jeg fuldstændig med. Derved vilde man komme til det, som er Hovedsagen, at vi virkelig saa nær som muligt fik Thinget til at være et Udtryk for den Stemning, som er herskende i den almindelige Vælgermasse, og det er dog egentlig det, som maa siges at være det Principrigtige. Det sikrer man sig paa denne Maade, medens det aldeles ikke er sikkert paa den anden Maade. Det kan tænkes, at der er et stort Flertal i Thinget, medens Flertallet af Vælgerne staar paa den modsatte Side; det skal jeg ikke forbyde mig i, da det jo er Spørgsmaal, som man ikke behøver at komme ind paa, naar man vil vedtage det Forslag, som Regjeringen har stillet for midlertidig at afhjælpe de største Ulem-